

התפקיד ואני

דונו בשאלות הבאות, לאור המקורות והתכנים שקראתם:

אלו דילמות, שאלות,
או אתגרים עולים
בדעתכם ביחס
לתפקיד רכז תקומה?

מהן נקודות
ההתערבות בהן יכולים
רכזי תקומה לתת ערך
בבתי הספר?

מהם האתגרים
המרכזיים איתם
מתמודדים בתי
הספר והתלמידים?

Yonatan_lamTheMan

תלמיד ו'2 | הפועל באר שבע זה החיים

5 11 98

Yonatan_lamTheMan עוד פעם לילה של הפצצות.
כל בום גורם ללב שלי לדפוק ממש חזק, וכל רעש קטן בבית
מקפיץ אותי.
אני מגיע בבוקר לבית הספר עייף, הראש שלי פשוט לא שם. איך
אפשר בכלל להתחיל להקשיב למורה?
#לילהקשה #שינהמופרעת #ילדיהעוטף #יחדננצח

Maayan_the_Queen

ד'1

2 16 62

Maayan_the_Queen שוקולד זה החיים!!!
אני יודעת, אני יודעת, זה לא בריא - אבל כבר ראינו דברים פחות
בריאים בשנה האחרונה, לא?

כל פעם שאני בלחץ, אני יודעת שהוא יהיה שם בשבילי, בארון,
מחכה שרק אפתח את האריזה, והוא ירגיע אותי.

בשנה האחרונה אכלתי יותר שוקולד, ממה שאכלתי כל החיים,
אבל אחרי כל מה שעברנו, מי יגיד לי משהו?
#ילדים_במלחמה #שוקולדזההחיים #ילדיהעוטף

Tal_Shachar
כיתה ט'3 | אל תעירו אותי

9 📍 31 💬 227 ❤️

Tal_Shachar אני דווקא מאוד אוהב את הבוקר, אני רק מעדיף לבלות אותו במיטה... 😊

מאז שחזרנו הביתה, ובעצם גם כשהיינו במלון, אני לא קם לפני 12:00 בצהריים. כזה אני, זה הסדר היום שלי, ונראה לי כולם כבר התרגלו. אז דברו איתי בצהריים, לפני זה אני קצת עסוק.

#ילדים_במלחמה #שקטישניםפה #ילדיהעוטף

Yael_sings
זמרת מתחילה 🎤

6 📍 7 💬 78 ❤️

Yael_sings אני כבר לגמרי צריכה מזכירה, או לפחות מישהו שיעשה לי סדר בחיים.

יום ראשון פגישה עם הפסיכולוגית שלי. חולה עליה. יום שני, טיפול באומנות - לא יודעת למה אני שם, אבל אמא מתעקשת. יום שלישי יש לי גם סדנה לפיתוח קול, וגם טיפול רגשי, עם כל הנוער של הקיבוץ. רביעי-חמישי דווקא פנויים לי, אבל תסמכו על היועצת בבית ספר, היא תמיד תקרא לי לשיחה, לדבר איתי קצת. בקיצור, החיים עמוסים כשאת ילדה בעוטף 😊

#דרומאדום #טיפולרגשיזהחיים #ילדיהעוטף

רועי שרון

איזה פדיחות! ניגשתי עכשיו למישהו לא מוכר, חשבתי שהוא אחד ההורים, ושאלתי אם הוא צריך עזרה. מסתבר שזה יובל, הפסיכולוג הנוסף, שהצטרף לעבוד בבית ספר בתחילת שנה. 🙄

8:45

שירה כהן

יובל זה לא המטפל באומנות?

8:50

דני אביחיל

נעשה סדר: יובל הוא הפסיכולוג, יאיר הוא המטפל באומנות, וחופץ מזה יש את לילך, עדי ויעל שהצטרפו כסייעות, לכמה תלמידים שקיבלו סל אישי.

8:53

שירה כהן

דני, מגיעה לך משכורת של מנהל ולא יועץ, עם כל העובדים שאתה מנהל פה. יפה לך שאתה זוכר את כולם 😊

8:55

נגה וויס

אני מקווה שאתם לא מתלוננים על זה שקיבלנו תמיכה, ושיש עוד גורמי טיפוליים. אבל זה באמת מסובך לנהל את כולם.

9:00

נגה וויס

ולמה בעצם כולם כאן בוואטאפ? זה אמצע שיעור ראשון, ואני מקווה שאתם לא עם הפלאפון בשיעור.

9:01

רונית שחר

נראה לי נעלבת שהצענו לדני להיות מנהל. 😊 אל תדאגי, אף אחד לא יחליף אותך, עם כל העומס ומיליון הגורמים שאת עובדת מולם: הרשות, המחוז... אני לא מלמדת עכשיו אבל גם ככה אין כמעט תלמידים. הם בקושי מגיעים בבוקר, בטח ממשיכים לישון. וגם מי שמגיע - לא באמת רוצה ללמוד.

9:05

יעל ארד

ממש ככה! ויש להם כל הזמן פגישות עם כל המטפלים האלה, או עם היועץ. דני, לי מושג איך אתה מצליח לנהל את כל העסק הזה ולעקוב אחרי הטיפולים של כולם ❤️

9:15

רותי אדרי

אני מרגישה שהם פשוט לא איתנו, סתם בוהים בי, בלי שום חשק ללמוד. אני לא מאשימה אותם, אחרי מה שהם עברו, אבל לא קל לי, בתור מורה. לכן אני ממש שמחה שיש את כל המטפלים האלה, אולי זה יעזור.

9:55

רועי שרון

אז סיכמנו שלא באמת לומדים כאן - מזל שעוד דקה יש הפסקה. מי מרתיח מים לקפה?

9:59

"אנחנו אתחורקים עם אתחורים פסע לא חוינו"

מאת: נעה ארז | צילומים: שילה אברמוביץ

אנחנו מדברים עם המנהלים מספר חודשים אחרי תחילת שנת הלימודים, כאשר המלחמה כבר נמשכת יותר משנה, ונראה שכמעט התרגלנו לחיות בתוך שגרת מלחמה. אבל מסתבר שבבתי הספר המציאות לא פשוטה בכלל, וקשה להתרגל לקשיים והאתגרים איתם עם מתמודדים. אחד האתגרים המרכזיים של המנהלים, הוא הצורך לנהל ולהוביל את הצוות החינוכי של בית הספר.

נגה: "המורים הם עמוד השדרה של כל מערכת החינוך, והם אלה שנדרשים לתמוך ולתת מענה לצרכים הרבים של התלמידים, אבל במקביל חלקם צריכים בעצמם סיוע, בגלל חרדות וקשיים שלהם או של הילדים שלהם. אני שומעת מהמורים שלי שהם לא מצליחים לתפקד כמו שהיו רגילים, וזה משפיע על כולנו."

דוד: "מעבר לקשיים הרגשיים, יש לנו אתגר נוסף - המחסור במורים. המחסור היה קיים גם לפני המלחמה, אבל עכשיו הוא החרף. מורים רבים לא חזרו לעבוד מסיבות שונות, וזה גורם לעומס עצום על הצוות שנשאר. כל יום אני נאבק להשלים את הפאזל של מערכת השעות, לוודא שבכל שיעור יש מורה."

"זו תקופה שאין לה שום ספר הדרכה", אומרת נגה וייס, מנהלת בית ספר 'חרציות', "אנחנו מוצאים את עצמנו מתמודדים עם אתגרים חינוכיים בתחומים שונים, ועם הצורך לתת מענה לקשיים רגשיים של תלמידים רבים. וכמי שבעצמה גרה בדרום, גם אני חווה את המציאות המאתגרת שמסביב, וזה לגמרי לא פשוט."

"המורים הם עמוד התווך של כל מערכת החינוך, והם אלה שנדרשים לתמוך ולתת מענה לצרכים הרבים של התלמידים."

נוגה וייס, מנהלת בית ספר 'חרציות'

דוד שמעוני, מנהל בית ספר 'ניצנים', מוסיף: "התחושה היא שאנחנו כל הזמן 'מכבים שריפות', ולא באמת מסוגלים להתקדם, לצמוח, ולהשיג את היעדים שהצבנו לעצמנו. גם אני אבא לילדים, שגר בדרום וחי את אותם קשיים, ואני חושב שזה מה שהופך אותי לרגיש ואמפתי במיוחד כלפי התלמידים והצוות שלי."

נמצאים בו - זה כמעט בלתי אפשרי. היועצות והרכזים עושות כל מאמץ, אבל זה לא פשוט בכלל, לתת לכל תלמיד את הליווי האישי שהוא זקוק לו.

"חשוב לי להדגיש את השותפות הכל כך חשובה שלנו עם הקהילות שמהן באים התלמידים. יש לנו שיח פתוח ושוטף עם רכזי נוער, מנהלי קהילה וגורמים אחרים, ואנחנו עובדים יחד למען התלמידים שלנו. גם הרשות המקומית שותפה מלאה לנעשה בבית הספר, ויש שיתוף פעולה מלא עם גורמי בריאות ורווחה".

"אני מצטרף לנגה," אומר דוד, "התחושה היא שכל המערכות נרתמו כדי לתמוך במוסדות החינוך בדרום, ואני משוכנע שלמרות שאנחנו מתמודדים עם אתגרים שלא הכרנו בעבר, יחד נצליח לא רק להתמודד עם הקשיים אלא גם להצטייד קדימה את התלמידים ובתי הספר."

שאלנו את המנהלים מהם הקשיים המרכזיים של התלמידים שלהם, ועם מה בדיוק הם מתמודדים בימים אלו.

"התלמידים שלנו עברו הרבה", מספר דוד, "ולמרות שנדמה לך שכבר שמעת הכל, ואתה יודע מה עבר על כל תלמיד - זה לא באמת כך. לכן היחס הוא תמיד אמפתי, מכיל, ולא שיפוטי: כאשר תלמיד מתחיל להפריע או שהוא פשוט מפסיק ללמוד, לפני שאני מגיב אני תמיד מזכיר לעצמי שלעולם לא אדע ואבין לגמרי מה עבר עליו בשביעי לאוקטובר."

נגה: "היועצות שלנו מספרות שהתלמידים מתמודדים עם מגוון קשיים: בעיות שינה, בעיות אכילה, חרדות, או נתק רגשי מההורים. חלקם איבדו את הקשר למסגרת הלימודית ולא מצליחים למצוא את המקום שלהם. גם כשהם מגיעים לבית הספר, הם לא תמיד פנויים רגשית ללמידה, לפעמים בגלל שגם הבית לא בהכרח מתפקד. אסור לשכוח שיש משפחות וקהילות רבות שאיבדו אנשים יקרים בשביעי לאוקטובר ובמהלך המלחמה, ויש כמובן גם חטופים שעדיין מוחזקים בעזה."

"כאשר תלמיד מתחיל להפריע או שהוא מפסיק ללמוד, לפני שאני מגיב אני תמיד מזכיר לעצמי שאני לעולם לא אדע ואבין לגמרי מה עבר עליו בשביעי לאוקטובר."

דוד שמעוני, מנהל בית ספר 'ניצנים'

נגה ודוד מבקשים להדגיש שמשדך החינוך והרשויות המקומיות מודעים לקשיים, ומספקים תמיכה תקציבית וסיוע לבתי הספר. "חשוב לי להדגיש שיש לנו מענים לתלמידים: קיבלנו שעות נוספות של פסיכולוגים ומטפלים, ותקציב ייעודי לתוכניות חינוכיות מגוונות. הקושי הוא לנהל את כל זה, לעמוד בקשר עם גורמי הסיוע הנוספים וכל הספקים שפועלים בבית הספר - זה ממש כמו לנהל חדר מורים נוסף."

"קשה מאוד גם לעקוב אחרי כל תלמיד," מוסיף דוד, "ולוודא שהוא מקבל את כל מה שהוא צריך. בתוך כל עומס העבודה, שגם ככה אני והצוות שלי

סיכום פגישה - מחלקת החינוך

מועצה אזורית מרכז הנגב

תאריך: 29 באוקטובר 2024 שעה: 15:00-13:00 מקום: חדר הישיבות של המועצה

משתתפים: אורנה לוי - מנהלת מחלקת החינוך, יעל כהן - סגנית מנהלת מחלקת חינוך, שרה כהן - פסיכולוגית המועצה, אלון כץ - רכז החינוך הבלתי פורמלי, נגה וייס - מנהלת בית ספר 'חרציות', דוד שמעוני - מנהל בית ספר התיכון 'ניצנים', עידן שחר - יושב ראש מועצת התלמידים.

הנושא: דיון על מצב הנוער במועצה

1. בעיות של נשירה מבית הספר והעדרויות רבות

סקירה:

- מנהלת מחלקת החינוך הציגה נתונים מדאיגים על שיעור הנשירה מבתי הספר.
- דווח כי 19% מהתלמידים אינם מגיעים לבית הספר באופן סדיר, וחלקם אף נשרו לחלוטין.
- מנהלי בתי הספר תיארו את הקושי של המורים לנהל כיתה עם העדרויות רבות כל כך.

המלצות:

- הובלת עבודה משותפת ואינטנסיבית של בתי הספר עם הקב"סית.
- שיתוף פעולה עם החינוך הבלתי פורמלי לעידוד הנוער להשתלב מחדש בבתי הספר.
- תגבור תוכניות חונכות אישית לנוער בסיכון.

2. ירידה דרמטית במוטיבציה של התלמידים להשקיע בלימודים

סקירה:

- רכז החינוך הבלתי פורמלי שיתף כי בקרב הנוער קיימת ירידה משמעותית במוטיבציה.
- נציג התלמידים סיפר שתלמידים רבים מתארים תחושת "חוסר תכלית" וחוסר עניין בלימודים.
- המורים מתלוננים על מעורבות נמוכה של התלמידים שמגיעים לבית הספר, וירידה בהישגים.

המלצות:

- קיום סדנאות בנושא "למה ללמוד?", ושיח מעמיק על הגדרת יעדים ומטרות חיים.
- שילוב של מנטורים ומאמנים אישיים בבתי הספר - לליווי המורים והתלמידים.
- הכנסת תוכניות העשרה מלהיבות בבתי הספר: אילוף כלבים, רובוטיקה ואקדמיית הכדורגל.

3. מגוון בעיות רגשיות

סקירה:

- פסיכולוגית המועצה ציינה כי מספר גבוה במיוחד של תלמידים סובלים מקשיים רגשיים שונים כמו חרדה, זיכאון ותחושת בדידות מוגברת.
- יש דיווחים רבים על בעיות משפחתיות, מתחים חריגים מול ההורים, והעדר סמכות הורית.

המלצות:

- שילוב תכניות לבניית חוסן רגשי במערכת הלימודים.
- הגדלת תקציבי המענים הרגשיים והגדלת מספר המטפלים הנותנים שירות לתלמידים.
- קיום סדנאות והדרכות להורים בנושאים רלוונטיים.

4. החלטות להמשך

- בניית תוכנית מקיפה לטיפול באתגרי הנוער במועצה.
- מינוי פרויקטור לקידום הנושא (ככל הנראה רכז החינוך הבלתי פורמלי)
- שיפור הנגשת המענים הרגשיים לתלמידים ובני משפחותיהם.
- מעקב ובקרה אחר התקדמות הטיפול בנושא, וקיום פגישת המשך בעוד כחודשיים.
- קיום שיח נוסף בנושא הקשיים הרגשיים שחווים המורים במועצה.